

DAUWTRAPPEN IN DE LUCHT

Door Onno van 't Klooster,
Redactie Roering aan Zee.

Franklin D. Roosevelt zei eens: 'A radical is a man with both feet firmly planted in the air.' Het extremisme is van alle tijden en lijkt voorbehouden aan kleine groepjes mannen met hun voeten stevig in de lucht geplant. Radicalisme voedt zich echter met extracten van wijd verbreid gedachtegoed. Dat zien we inzake geloof: als in de bijbel of Koran staat dat je ongelovigen moet doden, zijn er altijd hotemetoten die dat als letterlijk gebod opvatten. Daar doen twee millennia van omzichtig theologiseren, en mensenmassa's die met dergelijke teksten anders omgaan, niets aan af.

Verder biedt de hele geschiedenis een overvloed aan voorbeelden voor de stelling dat extremisme wortelt in tamelijk gangbare ideeën en gevoelens. Ik noem maar wat: rechts in de jaren twintig en dertig raakte gecharmeerd van het fulmineren van ene Hitler tegen de puinhopen van de sociaal-democraten van de Weimar Republiek. En tegen de gelijkheidsidealen van de verlichting die het edele arische ras onrecht aandeden. De dictator extraheerde de uiterste consequentie uit delen van het gedachtegoed dat velen onderschreven.

Links in de jaren zeventig flirtte met de Bader-Meinhof ideeën. 'Nee, het geweld was niet goed', hoorde je, 'maar de strijd tegen de verdorven hegemonie van het commerciële kapitaal, dat was niet eens zo slecht.' De moordenaars extra-

heerden weer de uiterste consequentie uit delen van gedachtegoed dat velen onderschreven.

Het is dus oppassen geblazen. Niet alleen voor moslims, maar ook voor ons Nederlanders. Voor je het weet extraheren de fanatici in aanleg zich het Lazarus uit ofwel het cultuurgood uit de onze polder, ofwel dat uit het toch al verhitte Midden Oosten.

Ook in Noordwijk zijn al stenen door de ruiten van de moskee aan de Van Bronkhorstlaan gegoooid. En nog niet zo lang geleden was een groepje pubers actief in het bedreigen van asielzoekers.

Wat te doen? Positief discrimineren of doodzwijgen heeft niet gewerkt. Hard terugslaan door hele bevolkingsgroepen te verketteren leidt tot een verschrikkelijke ellende, leert de geschiedenis. We kunnen, lijkt het, niet anders dan normaal blijven doen. Verwacht wat je mag verwachten van elkaar. Sta erop, in alle redelijkheid. Bestuurders, vooral de lokale, moeten daarin een voortrekkersrol spelen, met praktische maatregelen en acties. Een voorbeeld is hoe de gemeente Noordwijk naar aanleiding van de recente ontwikkelingen extra geld uittrekt voor het geven van lessen op scholen in verdraagzaamheid. Prima. Op deze weg zie ik het wel loslopen die integratieproblemen. Neem de radicalen van beide zijden zoveel mogelijk wind uit de zijlen.

Dan is zo'n integratie proces niet meer te stuiten, leert alweer de geschiedenis. Gewoon omdat het zo prettiger leven is met elkaar. En dat wil uiteindelijk iedereen. Al het radicale dauwtrappen in de lucht, of de reactie daarop, ten spijt.

*

